

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНИЙ СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. Число 270. Джерси Сіті, Н. Дж., субота, 19. листопада, 1921. VOL. XXIX. No. 270. Jersey City, N. J., Saturday, November 19, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ВОЄННИЙ СТАН ПРОГЛОШЕНИЙ В СТРАЙКОВІМ ОКРУЗІ

ДЕНВЕР, Колорадо, 17. листопада. — Зараз, як лише юні вугільні копальні робітники проголосили страйк проти 30-процентної зniżки робітничої зарплати, проголошено Колорадо Філо енд Айерн Ко., губернатор стейту Колорадо проголосив військовий стан в цілій окрузі Гуерфано та припоручив адютантові-генералові Темпохові об'єднати команду над всім військом, що мають удержувати порядок в окрузі.

Генеральний менеджер компанії видав завушу, що знизка заплати дітне який півчерта тисяча робітників. На случай страйку, каже він, компанія не буде наймати ані спроводжувати страйколомів, як про се ходять чуття, але замке майже та буде ждати, аж доки страйк не буде зломаний. Компанія запевняє також, що вона не буде наймати сторожів до стереження майні, але буде покладатися на державні органи, що вони дадуть захорону її власності.

ПРИГОТОВАННЯ ЮНІІ ДО СТРАЙКУ.

Як лише компанія подада до відома, що вона задумує обніжжити заробок копальні робітників майже о одну третину, майнерська юніа зараз завзяла, що робітників вивдуть на страйк, як лише приказ компанії буд уведений в життя.

Урядники так званого п'ятинадцятого округу майнерської юніа Ді Юнатій Майн Керкер оф Америка зараз видали яррарженні, щоби за юніій гроші справити шатра і поставити колонію страйкарів на тому самому місці в Луалов, де жили страйкарі підчас славного страйку в 1914. та 1915. роках та де розтірали кроваві події, що відігнали відголосом по всему світі. Табор має бути уладжений зараз, як лише компанія стане викидати робітників з хат.

ЮНІЙНИЙ УРЯД ЗАВІВЄ РОБІТНИКІВ ДО СПОКІЙНОГО ПЕРЕВЕДЕННЯ СТРАЙКУ.

ВОЛЗЕНБЕРГ, Колорадо, 17. листопада. — Роберт Фостер, загальний організатор майнерської юніа Ді Юнатій Майн Керкер оф Америка, промовляв нині на величезній вічу страйкувчих майнерів, закличуючи їх до здержання від вських незаконних вчинків.

„Майнери не мають наміру викладати яніебудув заворушення в страйковій окрузі“, — говорив він. „Майнери домагаться справедливості. І як в страйковій окрузі будуть які заворушення та беззаконня, то поповнить їх ті, котрих писано в сей окрруг на північ голод в свої майнерів.“

АЖ ТЕПЕР ДЕРЖАВА НА КОНФЕРЕНЦІЇ ВИСТУПАЮТЬ З ДОМАГАННЯМИ.

ВАШІНГТОН, 17. листопада. — За послідній час конференція в справі зменшення морських зброєнь значно звільняла скорість, з якою вона досі поступала. Сталося се наслідком того, що з кількох сторін піднесено проти пераєсного пляну Злучених Держав ріжні домагання.

Наперед Япон замахда, щоби конференція дозволила йому здержати більше кораблів першої величини та поміньших кораблів, як йому давала пропозиція Америки. Заповьд сього домагання подав газетярм самий начальник японської делегації; він заявив, що Япон буде просити, щоби конференція дозволила здержати йому понад 60 процент теперішньої моти японських кораблів. Серв домагання буде опирати на географічне положенню Японі.

Друга подія, котра опізнє лриво конференції, се стремління Японії добути відношення наряд конференції аж до часу, потрібного їм до порозуміння зі своїм урядом. Нині влада се оголошено, що субкомітет конференції, котрий має застановити над найважшими зі згоріжних відношення своїх планів, створює, створює за причину полого хоробу японського делегата Шідегара. Хон Шідегара дісно єдинос в ліжку, межі делегатами ходять поголоши, що вони сподіваєси, що Шідегара заслабне на два дні, бо окрив двох днів потреба для скомуновання зі стольнице Японіу і для одержання відповідей.

Наконеч, зайшла се одна перешкода для скорого поладження справи зменшення морських зброєнь. Англія, саме, котра у второк дала до зрозуміння, що вона зі своєї сторони приймає уперед заступу зменшення флоту, проголошено американським урядом, ставити ному увагу на її сповнення; вона жадає, щоби рішачосю з нею розборювалася на морю також Франція та Італія.

СЕНАТОР ДОМАГАЄТЬСЯ ЗДЕРЖАННЯ БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

ВАШІНГТОН, 17. листопада. — Сенатор Клів з Юта, член комітету для морських справ, вів в сенат резолюцію, в котрій домагасться, щоби американський уряд зарядив зараз здержання будови воєнних кораблів, що тепер будуються у верфях.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПОВІННОЄ ВИДАТИ НА ВІСКО ТА НА ДРІБНІ РОЗКОШІ.

ВАШІНГТОН, 17. листопада. В длузі з конференцією, для зменшення зброєнь урядові статистики поробили дікаві обчислення та порівняння видатків на війско та другі воєнні цілі з видатками на ріжні дрібні розкоші.

ПОМІЧ ДЛЯ ФАРМЕРІВ В МАНІТОБІ, В КАНАДІ.

Манітобський міністер рільництва повідомляє, що фармери полудноно-західної Манітоби, котрих потрібно цієї зимы допомогти в формі наспівня або паші, відстануть її від провінціального правительства. Ріжнєк буде узгадана просьба інших дістриктів, які теперішній минувшого літа через посуху або недорід, наколи така просьба буде вєнесна на руки згаданого міністра.

ДИТИНА ПЕРЕХАНА АВТОМОБІЛЕМ ЖИВЕ

В часі як нововисвечений епископ П. А. Прудом доїздив до церкви св. Серія в Ст. Боміфре, Канада) бельгійська громада мала приняти його, три-літній хлопчик вибіг споміж людей і впав під колеса епископського автомобіля, який переїхав через нього. Коли автомобіль переїхав, хлопчик зловив здоровий встав і за кілька хвилин бавився вже з другими дітьми. Леде, що бачили той випадок, кажуть, що дитина виратувалася чудом.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КРУЖОК В ПАРИЖІ.

В Парижі заснувався Український Студентський Гурток на чолі з Ігровим Вороним. Працювати ме він в порозумінню з тамошньою Українською Радою.

ОГРАБЛЕННЯ АПТИКАРЯ.

В Станіславові хтось ограбив аптикаря Теодорича на суму кількох міліонів. Жандармерія арештувала слугу аптикаря Цуприка і побива його до безтями, хоч всі дани вказують на се, що арештований нічого не вчинив. Арештованого примушують гододом і побоями признатися до вини.

ЖІНКА БОРНИТЬ ПО ГЕРОЙСЬКОМУ

Урядники податкової та прогібіційної переконали недавно в Алейтаві, в стейті Пенсильванія, що навіть велика сила добре узброєних урядників не богато придається, як щинка рішиться ставити ім о-пир. Прийшли вони були на одну фарму коло Крескентер, в графстві Лігай, щоби зробиитам трус за неправоно фабрїкую горючки, що мала бути на фармі. Біади урядники рахували се з всімакими можливостями, але не з таким опором, з яким стріляючи. Жена владітельки фарми не дозволила їм робити ревізію, оборонуючи горючкині запаси, що мала під руками і на руках: патники, кинжал, кулак, ніж і нікиті. — все те було для неї добрим оручем. Відібаві урядники мусіли пофуртисе і покинути поміч зі села. Прийшли фармери і стали домагати урядників. Однак наболато двоє фармерів, що станули по стороні обляжені. Борьота продовжалася довг, Нарешті оборончі горанці таїа здалися. Урядники арештували їх за о-пир властям при виконуванню урядового акту, а зробишши ревізію, наїшли на фармі 4 бочок горючки, 26 бочок пива і цілу тону (2,000 фунтів) цукру.

КАНІБАМИ МАЛИ ЗІСТІ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРСЬКИХ ВОЯКІВ.

Перед спеціальним комітетом сенату, розслідуючим відношення на острові Гаїті, що знаходиться під воєнною окупацією Злучених Державів, виступав в середу один інженір з Нью Йорку, котрий був через два роки на згаданім острові як інженір одної нійорської копанійної компанії. Він розповідав комітетові, що канібалам (джене людського миса) се заховають сеєра жителів острова. Серед мисів з них се живє двійний пересудок, що поїжаний мисою людини переїрає його вилугу та другі дотві проїрає. Він розповів далі, що жертвою сього пересуду упало двоє американських морських воєнків („маринарів“), які заблудили в лісах ркі острова. Вони попали в руки гірських бандитів, котрі їх убивли і зіли.

Світок не розтягав сього закиду на усіх тубиційних островах і не робив з сього заключення, що тубицій Гаїті не заслуговує на самостійність. Противно, він вискакувався за скінене американської окупації, а лише висловлював сумніви, чи се можна буде зробити скорше, як за два роки. Він описував тубицій як людей спокійних, повнативих та злібних до самоуправи.

ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ У ФРАНЦІЇ

Париска публікація „Українська Республіка“ доносить у виданню з 1. листопада с. р.: З цілком певних жерел довідуюсь, що до Франції з Галичини прибуло за останні місяці більше як 6,000 українських робітників на працю. Після того як з недавнього часу Українського Преселенного Бюра перенесено з Ченстохови до Познаніччя, переїхала Українців приїхалися. Значне число прибувчих Українців записалося у членів Української Ради. Подано декілька рідків з листа одного зі своїх членів, який Рада дістає а департаменту Соам. „Хочу трохи тут обжитися і тоді піду весті розмову з директорами фабрики, щоби вони дали працю нашим безробітним землякам. Ми користувемь тут дуже гарним відношенням до себе шефів, і тому маємо деякі надії на успіх. Широ дякую за часопис. Нюдня з них не проїдає дармо, а переходить з рук на руки. Передаю їй також Галичанам, котрих в тутешніх околицях дуже багато. В шо не ділю маючі прийти до мене чоловік десять Галичан, котрих не се бачив. Всі вони просять такої інтерес до домі України, і так в не вірять, що варто позарити їхньому оптимізмові!“

ПЕС ВИРАТУВАВ ЖИТТЄ ЦИЛИ РОДИНІ.

Торонтоńska поліція шукає за злощинцем, котрий хотів отруїти цілу родю місцевого торговничка овочами, складаючюся з батька, матери і пестеро дітей, насилавши отруї до молока, яке молочар ливив в склоку раю при дверях. Нащастя, пєс маніяся затроєного молока і вігнув за кілька мінут. Це спостережено забачув і повбачило поліцію.

УКРАЇНСЬКІ ВОЄВСТАНЦІ ЗАНЯЛИ КИЇВ

ЗАНЯЛИ ТАКОЖ БОГАТО МІСТ НА ПОДІЛЛІ І РОЗОРУЖИЛИ СОТКИ ТИСЯЧ БОЛЬШЕВІЦЬКОГО ВІСКА. БЕРЛІН, 17. листопада. — Судя наслід спеціальної депеші зі Львова, яка сповідає, що повстанце на Україні даєт шириться.

Повстанці заняли вже Київ і багато міст на Подоллі. Вони досі вєспіли розоружити 44 дивізію большевїцької „червоної“ армії.

Телеграма долає, що серед „червоної армії“ поширилася в страційній спосіб деморалізація, головнію наслідком голоду. „Червоноармійці“ покидають большевїцького воєну службу масово і вилордовують життєвиські комісарів.

ЗАМІТКА. — Одна дивізія зничиває має ані 5 до 20,000 військ; отже як українські повстанці розоружили 44 большевїцької „червоної“ дивізії, то видно, розоружили кількох тисяч військ.

Встає пр те, що повстанці вилордовують життєвиські комісарів вилордовують большевїцькі комісарів, без огляду на їх реалію або іє-зверене проти большевїзму, зривають проти Жидів, отже що нібито вони не має виду проти большевїзму, а тільки вик реалію боротьби. Одначе се не правда. Українські повстанці скрізь по Україні вилордовали все проти московського большевїзму. І як знісно, українські повстанці завєдси вилордовують большевїцькі комісарів, без огляду на їх реалію або іє-зверене. Розуміється, що має се бути комісарми тіпкі Жидів, то не могли повстанці вилордовати Москвалів, але се вже московсько-большевїцька пропаганда, аби з комісарів робити жертви реалії.

ЖИДИ ВИРАТУВАЛИ ПІДСУДНОГО І ЙОГО ПЛАН „СЬРОДКОВОЇ ЛІТВІ“.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 16. листопада. — Польський „сейм“ прийняв сьогодні плян „панельний“ ПІДСУДНОГО, який приписує владу Вигоди до держави „Середньої Литви“ („Сьродкової Литви“).

Плян ПІДСУДНОГО прийнято більшістю 13 голосів.

Польський уряд оєснужує собі побуду „сейм“ по тяжкій боротьбі. Спершу Жиди не хотіли голосувати за пляном уряду, але на зєвну професора Анкевича, звісного буюшого депутата на Зєвну Лігу Народів, вони всі віддали свій голос за проєкт уряду і переїхали побуду на сторону ПІДСУДНОГО. В той спосіб Жиди виратували ПІДСУДНОГО від упадку, і як кажуть, Польщу від кризи, яка була би повстала наслідком уступлення ПІДСУДНОГО.

ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІІ.

БАМБАР, Індія, 17. листопада. — Рівночасно з процесією, яку уладжено тут в честь прибувшого сюди в гостиню князя Валі (бритійського престолонаслідника) счинилися також і повстанні проти-бритійські заворушення в часті міста, де живуть самі Індуси.

Власти заявляють, що зі заворушення повстали наслідком агітації гіндуської (індійської) групи Магати Ганді, котрий голосить політику окремішності Індії і проти вського співладання з Бритією.

У заворушеннях було багато жерв.

Процесія в честь князя Валі відбулася спокійно.

СПРАВА УКРАЇНИ У ФРАНЦУСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

ФОНТАНЕБЛЬО, Франція, 10. жовтня. — З п'яного жерела довідуюсь, що відомий український посол французького парламенту, Гаєрл Бансєль, не задовольний відповідо Бріядіє з 7. серпня с. р. на його запит про українську справу, повідомив останнього листовио, що він має намір се раз більш гуртовано і рішуче обговорити справу суверенності України з парламентаької трибуни в бїжучій сесії і довести помімаючі аргументи у відповіді президента Бріядіа.

НАГОРОДА НОБЛЯ МАЄ ПИТИ НА ГОЛОДУЮЧИХ В РОСІІ.

ПАРИЖ, 14. листопада. — В тутешніх комуністичних кругах заявляють, що Анатоль Франс, котрий одержав нагороду Нобля за твори з області красного письменства, хоче шо нагороду жертвувати на голодуючих в Росії.

„Са нагорода пісяла теперішнього грошевого курсу вєнесє на американські гроші около \$21,000.“

Замітка. — Анатоль Франс се славний французський письменник, родом Жид. ВІПІП недавно заявився радикальним соціалістом. Певна ріж, що се його діло, якщо буде сповнене, заслугує на признание.

ЯК ЖИТИ 100 ЛІТ?

ДЕМБЕР, Кавказ, 9. листопада. — Др. Садовий, професор фізичної хемії в університеті в Києві, каже, що найліпший кормом для довгого життя чоловіка є коровчє молоко, сир з овечого молока і білий халіб.

Він найщосє село недалеко Темір Хан Шура, нової столиці республіки Дагестан (на Кавказі), та в 120 шх 18 осіб має по 100 і більше літ. Вони їдять лише згадану вгорі поїжну.

КАРОЛЬ В ДОРОЗІ НА ВИГНАННЄ.

ГЕРАЛЬДТАР, 17. листопада. — Бритійський кружак Кардифф, котрий вєзу буюшого австрійського царя Кароля І його жінку Зіну, вилінув від Гербальтату (Гіберларту по англійськи Дакерлатер, се скарлатна кірпівка в Еспанії, поєліється Аугрі) і полпив на Атлантийський океан на остров Мадейру та має доплатити неї недлі.

СВОБОДА

ГОЛОВНА ГАЗЕТА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ.

Колі повинало вєре часю української „Свободи“ в Америці, то її редактори певно не мрліш, що вона колись стане дневником.

Найти відня, яка виклала межі українських ємігрантів заїтерєсованіє до друкованого слова, не могла перемігати „Свободи“ на днєшні.

Шовно революція на Україні привєлила український загая в Америці достроїти до історичного Навро. Під тим впливом рішжж конвенція Українського Народного Союзу в 1920 році підлати всім членам під поозагу справу перемий „Свободи“ на дневник. Головний Уряд Українського Народного Союзу послухав наказу загалу членів і сповнив свій обовязок.

ВІД НОВОГО РОКУ 1921. „СВОБОДА“ ВИХОДИТЬ ОЖЕ ТАКО ДНЕВНИК ЄСТЬ ЄДИНИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК В АМЕРИЦІ.

Його переладата вєсїсть:

На рік	\$ 7.00
На пів року	\$ 3.75
На три місяці	\$ 2.00

В Джерси Сіті і заграницею:

На рік	\$10.00
На пів року	\$ 5.00
На три місяці	\$ 2.75

Гроші посылати чеками або мон-ордерами: „СВОБОДА“, 85 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

